

تاریخی است و باید امروزه این تحول در چارچوب عبور از حقوق مدرن به حقوق پست مدرن بررسی و تحلیل شود. با این حال، واقعیت این است که از یک طرف، درک تحول اخیر (حرکت به سمت حقوق پست مدرن) بدون تحلیل و شناخت حقوق مدرن و چگونگی شکل گیری آن ممکن نیست و از طرف دیگر، بدون مطالعه‌ی حقوق سنتی نمی‌توان به برداشت درستی از حقوق مدرن دست یافت. وانگهی، از دید حقوق دانان غربی و با توجه به این تقسیم بندی، حقوق اسلامی یا نظام حقوقی اسلام، حقوقی سنتی به شمار می‌رود و نظام حقوقی ایران، حداقل در ماهیت و محتوا، نظامی سنتی قلمداد می‌شود. بنابراین، مطالعه‌ی گذار از حقوق سنتی به حقوق مدرن چندان هم تاریخی به نظر نمی‌رسد.

فقه و قانون؛ ایده‌ها، پیشنهادها و راه حل‌های روشی

نویسنده: گروهی از اندیشمندان و

پژوهشگران کشورهای اسلامی

ناشر: زینی

سال چاپ: ۱۳۹۲

تعداد صفحات: ۷۱۲

بر اساس اصل چهارم قانون اساسی، نظام تقنینی جمهوری اسلامی ایران باید مبتنی بر موازین اسلام باشد. اما تطبیق قوانین با موازین اسلام یا از سویی تبدیل

موازین اسلام به قانون از دشواری‌هایی برخوردار است؛ چنان‌که هریک واجد اقتضائاتی است که رعایت آنها در این تعامل بر دشواری امری افزاید. اولین کنفرانس بین‌المللی فقه و قانون به همت مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی با هدف شناسایی اقتضانات و دشواری‌های این تعامل برگزار گردید. کتاب حاضر دربردارنده مجموعه مقالات نویسندگان صاحب نظر در این حوزه می‌باشد.

مقالات این مجموعه از ویژگی‌های زیر برخوردارند:

- ۱- بررسی چندسویه رابطه فقه و قانون؛
- ۲- نوگرایی در نگرش‌های مختلف و نگاه به فقه و قانون از زوایای گوناگون؛
- ۳- اقتضانات و نیازهای جریان تقنین.

بخش اول کتاب حاضر به تبیین چارچوب حاکم بر رابطه فقه و قانون می‌پردازد. در بخش دوم بر نگرش و تحولات رخ داده درخصوص رابطه فقه و قانون، پیشنهادها و نتایج مدنظر از این رابطه، بررسی اصول اساسی این رابطه، میزان عملی بودن تقنین احکام شرعی و درنهایت بارزترین تلاش‌هایی که در این زمینه باید انجام پذیرد، تمرکز شده است. سوم به تشریح رابطه فقه با عرصه‌های مختلف، چون حقوق اساسی و مصالح اجتماعی می‌پردازد. مقالات بخش چهارم نیز می‌کوشد راهی جهت رفع موانع موجود در عرصه تقنین ارائه دهد.

کشور را در عزم خود راسخ‌تر خواهد کرد؛ زیرا نشان می‌دهد جهت گیری کلی برنامه‌های توسعه پنج ساله با پیشنهادات این راهنما همسو بوده و جمهوری اسلامی ایران مسیر اصلاحی صحیح و همگام با رهیافت‌های جهانی را انتخاب کرده است و باید به تلاش‌ها در اجرای این برنامه‌های اصلاحی ادامه دهد.

دوم آنکه اقدامات ارزشمند دیگری که توسط فعالان عرصه اصلاحات قضایی در جهان آزموده شده است را پیش رو قرار می‌دهد و روزه‌های جدیدی را برای برون رفت از مشکلات فعلی در مقابل ما می‌گشاید. برنامه‌های دستیاری حقوقی اجتماعی محور، شیوه‌های مدیریت پرونده و دادگاه، کلینیک‌های حقوقی دانشگاه‌ها، شیوه‌های متنوع شفاف سازی و جلب اعتماد عمومی و حفظ آن و علی‌الخصوص ارزیابی و سنجش دادگاه‌ها و عملکرد آن‌ها از جمله اطلاعات ارزشمند مجموعه حاضر است که زمینه‌های جدیدی از تفکر و اقدام را پیش روی دست‌اندرکاران اصلاحات قضایی می‌گشاید.

فلسفه حقوق

نویسنده: غلامرضا پیوندی | ناصر

قربان نیا | محمود حکمت نیا

مترجم: بهروز جندقی

ناشر: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

سال چاپ: ۱۳۹۶

تعداد صفحات: ۵۶۰

فلسفه حقوق، در فضای علمی فرهنگی جامعه، گفتمانی نوپاست که حدود و ثغور مسائل آن و نیز اهمیت آن در فرایند استنباط حقوقی، به

تدریج در حال شکل‌گیری است. معماری اسلامی ساختمان فلسفه حقوق، نیازمند نگرشی بنیادین و انتقادی به ریشه‌ها و مبانی فکری این دانش در مکاتب کهن و نوین غربی است.

این کتاب که نتیجه تلاش علمی محقق ارجمند جناب آقای دکتر مهدی شهابی، در حوزه فلسفه حقوق به بحث تحول نظام حقوقی از حقوق سنتی تا حقوق مدرن می‌پردازد.

تحلیل مبانی نظری تحول نظام حقوقی، در چارچوب تحول پارادایمی، باید از لحاظ فنی، بر اساس تحولات حوزه‌ی مبنا مطالعه شود؛ تحولاتی که متأثر از جریان‌های فکری پیش‌گفته در حقوق سکولار و اسلامی است. موضوع این کتاب پرداختن به همین تحولات است. در حقوق غرب، از لحاظ ساختاری و نیز واقعیت تاریخی، می‌توان تحول پارادایمی نظام حقوقی را به گذار از حقوق سنتی به حقوق مدرن و گذار از حقوق مدرن به حقوق پست مدرن تعبیر کرد.

مطالعه‌ی مبانی نظری تحول نظام حقوقی در چارچوب تحول یا گذار از حقوق سنتی به حقوق مدرن به‌عنوان یک فرایند، در نگاه اول مطالعه‌ای